

Előfizetési árak:

ostán vagy házhöz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre . 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy em. területenként 8 fillér.
Nyíltér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Konez Ákos.

Dr. Orbán József.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A község a jövőben.

Debreczen, július 13.

A közigazgatási tanfolyamok küszöbön álló szervezése alkalmából néhány észrevételt kívánunk tenni azon reformeszmékre, melyek a közvéleményt foglalkoztatják s melyekre az életbeléptetni rendelt tanfolyamok adtak alkalmat.

Sokan vannak azon véleményben, hogy e tanfolyamok szervezése egy az általános reform keretéből kiszakított gondolat, mely a reform egészével semmiféle összefüggésben nincsen; míg ezzel szemben áll azon felfogás, hogy ez intézkedés közigazgatási reformjaink tervszerű munkájának alapja, melyre a mű többi része, egymással folytonos és szerves összefüggésben fog felépíteni.

Kétségtelen igazságnak tűnik fel előttünk, hogy kormányunk azon intézkedése, mely szerint a közigazgatás reformját alulról kívánja felépíteni s hogy ez alapozási munkálatot a községi szervezet egyik legfontosabb tényezőjénél, a községi jegyzőnél kezdi, a legtermészetesebb megoldása a reformkérdés mikéntjének s ez a felfogás

a tervezet alaposágáról és helyes beosztásáról tanuskodik.

A községi autonómiának a végrehajtással való helyes összeegyeztetése képezi azon főelvet, melynek alapján a községek rendezése keresztülvihető s e kettős érdek kiegyenlítése az ujonnan nevelendő községi jegyzői karnak leendő feladata. Ez a jegyzői kar megtette kötelességét a múltban és meg fogja tenni és pedig az új rendszer által előidézett kedvezőbb helyzetben a jövőben is.

Hogy mily terjedelmű legyen a község autonómiája, ez attól függ, mily mértékben akarják fejleszteni a megyét. A megye ugyanis abban a pillanatban feleslegessé válnék, mihelyt községeink oly szervezetet kapnának, hogy autonómiájuk mellett a közigazgatás végrehajtását teljesen önállólag végeznék. Mert mi értelme lenne a megyének vagy járásnak, ha a község maga gyakorolná az összes autonómiát s közvetlenül érintkeznék a központi kormányval, mint ez Angliában történt?

A magyar község autonómiájának azonban az angol rendszerű községi autonómiánál sokkal szűkebb terjedelműnek kell lenni, mert

községeink, eltekintve néhány nagy alföldi vagy dunántúli községtől, nem bírnák meg ezt a kiterjedt autonómiát s nemzeti és állami érdekeink veszélyeztetése nélkül rájuk nem bízhatnók közigazgatásukat. Viszont a községek között különbséget tenni s fokozatokat állítani fel, a reform egységének veszélyeztetését jelentené. Községeink, történelmi fejlődésükben, önállóság hiányával voltak s így kifejlődött egyéniségre szert nem tehetek. Ez egyik oka, a miért a községi autonómia kiterjesztésének, a megye vagy a járás rovására, elegendő indoka nincsen. Ki volna képes arra, hogy a községekben az autonóm végrehajtást szervezhetné? A községi jegyző egyedül. Neki pedig sokkal több teher fekszik vállain, sem hogy e fontos teendő elvégzésére elegendő erővel rendelkeznek.

Ebből tehát az következik, hogy ha azt akarjuk, hogy a végrehajtás akadálytalanul történjék, ha akarjuk a valódi kormányzatot, úgy a végrehajtást nem alapíthatjuk a községi önkormányzatra. A végrehajtást a községben államilag kell szervezni s e célra szolgál az államilag kinevezendő s a tanfolyam elvégzése után kellő értelmi erővel s

TÁRCZA

Lár Lenke szerelme.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
Irtta: Konez Ákos.

Nagy Gáll István uram híres főbirája volt Debreczennek. Legelsőben 1597-ben választották meg s még azután három ízben érte az a tisztesség, melyre csak kevés polgár juthatott el.

Az új főbiró rendezett állapotokat talált Debreczenben, mert elődje Tóthfalussy István nagy szigorúsággal kormányozta az időben a város lakosságát. Nagy Gáll István uramnak tehát csak folytatni kellett azt, amit Tóthfalussy uram megkezdett s mivel az időben a tanácsban nem kisebb emberek ültek, mint Tóthfalussy Antal, Zabó György, Király János, Aszalós Ignác senátorok — gyorsan el lett igazítva a szegény ember sora s a polgárok ügyes-bajos instanciája.

A főbiró nyílt házat tartott, főleg mióta három leánya felnőtt sorba jutott. Két-két év volt a három viruló lilomszál között. Annuska 19, Magda 17, Eszther 15 éves, mikor Nagy Gáll István a főbiróságra elválasztott, Nagy Gáll Istvánné asszonyom pedig, daczára annak, hogy három eladólánya volt, még messze járt a negyvenhez, szép piros orcáját, ruganyos járását és darázsderékát senki sem hagyta egy tekintet nélkül. Mőd felett büszke is volt asszonyára Nagy Gáll István nemesak azért, mert a híres Bagoly Simon familiájából származott, hanem főleg azért, mert kerek Debreczenben nem volt nálánál takarosabb asszony.

Ugy beszéltek, hogy Nagy Gáll István ifju éveiben pajkos ember volt. Szerette a poharazást és nem igen maradt el egy valamirevaló lakodalomról sem. Az asszonyok körül is sűrűn és nem kis szerencsével forgolódott és kicsi híján mult, hogy Diószeghy Klárát el nem választotta az urától. Huszonhatéves korában azonban összetalálkozván Bagoly Sárival, menten felhagyott az éjszakázással s attól az időtől kezdve nem látta senki többet dorbézolni Nagy Gáll Istvánt. Ismeretségük után öt hónapra megtartották a lakadalmat. Nagy Gáll István hivatalt vállalt a városnál s ott annyira megszerették, hogy 1597-ben főbiróvá választották.

Nagy gondok nem igen háborgatták házaseletüket, mert vagyonosok voltak mindketten. Bagoly Sára négyszáz hold földet kapott az anyai jusból a Vid pusztán, míg Nagy Gáll István négy házat örökölt Debreczenben a hozzá való földekkel, meg egy halom arany és ezüst pénzzel. Nem is igen volt abban az időben gazdagabb főbirája Debreczennek és mint egy kontraktus bizonyítja, a főbiróhoz fejedelmi személyek is fordultak egy kis kölesönpénzért.

Hanem daczára annak, hogy Nagy Gáll Istvánt derék embernek ismerte mindenki, volt egy nagy hibája. A legesekélyebb okra iszonyu indulatba jött, hiába esittitgatta Sára nagyszonyó ő kelmét. Egyszer különösen megijedt a főbiróné, mikor egyik eselédjük vigyázatlansága folytán egy szép kis esikójuk elpusztult. Majd hogy agyon nem verte a gazda a kisbérest, ki ijedtében világgá szaladt és soha sem került elő többet.

A főbiróné asszony ismerve az ura

természetét, a világot se bocsátotta urát addig a tanácsba, míg le nem csillapodott. Nehezen ment ez a szelidítés kezdetben, de négy-öt év alatt annyira megtört a főbiró rossz természeté a nagyszonyó erős keze és akarata alatt, hogy Nagy Gáll István alig ismert önmagára. Csöndes, jámbor vált belőle s mikor az Ur Isten próbára tette — elvérvén 1601-ben vetését nagyjégesővel, — a főbiró ajkain senki sem hallott panaszt, hanem megnyugodva felelte a vigasztalóknak Jobbal: az Ur adta, az Ur elvette, legyen áldott az ő szent neve . . .

Bemutatván az eddig mondottakban a főbirót és feleségét, szóljunk a három virágszárlól is. Mert szebb lányok nem igen voltak abban az időben a városban. Annuska szakasztott olyan volt, mint az édes anyja virágjában, fekete hajjal, kék szemekkel; Magda aranszöke volt bogár szemekkel, míg Eszther az apjára ütött, ami csak előnyére vált, mert Nagy Gáll István uram még negyvenöt éves korában is mutatós volt.

A főbiró szerette mindhárom lányát, de a legerősebben a kis Eszter nőtt a szívéhez. Ennek meg az volt az oka, hogy a nagyszonyó nagyon sokat szenvedett a legkisebb lányával és kicsibe mult, hogy életben maradt, mikor Eszther a világra jött.

A lányok istenfélelemben voltak nevelve. Ott lehetett őket látni minden reggel a könyörgésen, majd az Ur házából hazatérve, mindegyikük napi munkájához látott, serényen dolgozva és végezve a ház körül való tenuivalókat.

Akkori szokás szerint a lányok korán mentek férjhez, ne csodáljuk tehát, ha a különben is jól nevelt, ritka szépségű és

közigazgatási műveltséggel rendelkező községi jegyző.

Saját ügyeiben az önkormányzat fenttartható, de az állami akarat végrehajtásának biztosítása a legfőbb feladat, melyet nyíltan és határozottan hangsúlyoznunk kell. Ha ez a végrehajtás biztosítva van, úgy a község autonóm életének teljes szabadságát lehet és kell adni, melylyel képes legyen saját ügyeinek a legönállóbb intézésére.

S bármennyire különböznek is községeink anyagi erő, népesség s szellemi érettség, kulturális műveltség szempontjából, a magyar közigazgatási reform sine qua non-ját az képezi, hogy az új községi szervezetnek egységesnek kell lenni, mert ez lesz a nemzeti társadalom egységének legbiztosabban összefoglaló kapcsa.

És ha ily szervezetet kontemplálunk a községekre nézve, úgy természetesen a községi körzeteket is fenn kell tartanunk, mely mellett azonban nagyobb községeink jövőben is megtarthatnák önállóságukat.

A nagy magyar alföldi s a dunántúli nagyobb községek megbirják a községi önkormányzat terheit s ezeknél a reform, mint mondtuk, az állami akarat végrehajtásának biztosításában állana.

A szabály tehát a községi körzet lenne, melynek szervezete nem az egyes községeken, hanem az összközség eszméjén nyugodnék. Rendőri és pedig tűz-, víz, mezőrendőri, egészségügyi, szegényügyi

hatásköre a közös község előjáróságát illetné, nem pedig — mint most — a körzetekben levő egyes községek előjáróságát, mely községek most gyöngeségüknél fogva a jelzett teendők elvégzésére teljesen képtelenek.

A községi önkormányzat fejlesztése a jövő feladata. Ma még csak alapjait rakjuk le ez önkormányzatnak s tulságosan sokat nem bizhatunk a községek erejében, de előre kell törekednünk s s reformtörvényeinkben utját kell egyengetni egy hatalmas községi önkormányzatnak, mely a magyar nemzeti állam fenmaradásának biztosítékát képezi.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter a jövő évben tölti be katonai szolgálatának ötvenedik esztendőjét. 1851-ben lépett katonai szolgálatba és pedig a bécs-újhegyi akadémiából, mint hadnagy. Ezt a jubiláris esztendőt olybá tüntetik föl, a melyben Fejérváry báró nyugalomba szándékozik vonulni. Fejérváry Géza bárót a közelmúltban betegeskedése némileg megviselte, azonban utóbb egészségi állapota annyira javult, hogy tovább is megmaradhat abban az állásban, a melyben eddig is annyi érdemet szerzett s a hol az ő nagy kvalitásaival a jövőben is még igen nagy szolgálatakat tehet.

A Reichswehr és a külügyi hivatal. A budapesti lapok, a mikor a külügyi hivatal állítólagos terveiről írnak, minduntalan a Reichswehr ezimű bécsi ujságra hivatkoznak. Azok is, kik magyar-osztrák kínai expedíció lehetőségéről beszélnek, jórészt szintén az idézett bécsi ujság saját külön kívánságaira támaszkodnak. Ennek folytán illetékes helyről vett értesülés után megjegyezzük, hogy a Reichswehr egyáltalán nem alkalmas forrás arra, hogy belőle tájeko-

zást merítsünk a magyar-osztrák nemzetközi politika irányáról és szándékairól. Ez az ujság semmi közelebbi viszonyban nem áll a közös külügyminiszteriummal, a mi már abból is kitűnik, hogy többször támadja, mintsem helyesli a külügyi hivatal magatartását.

Nyári tréfák.

Debreczen, július 13.

Tikkasztó hőségről, e nyári hónap rendszer gyötrelméről, sehol sem panaszkodhatunk az országban; annál többet panaszkodnak bizonyos emberek ama nagy szárazság miatt, mely a belpolitika terén érvényesül. Ezek az emberek, akik az elítéletek köves talaját, a bogácsos szántóföldjét a szenvedélynek oly szívesen megmunkálják, híjával vannak a jövedelmező foglalkozásnak: néhány hónapja otthon tartózkodik, hogy az aratás adományait összegyűjtse, mások egészségük erősítése céljából fürdőhelyeken vannak s ma van az évad utolsó minisztertanácsa, valószínűleg hogy elhatározzák, hogy jelenleg nincs semmi sürgős elhatározni való. Ez természetesen ellenkezik az itéletnélküliség kizsákmányolónak tetszésével, mert nélkülözniök kell az ürügyeket, az aktuális javaslatokat és hogy az ujságra vágyó olvasó unalmát megrövidítsék, Széll Kálmánra roantanak a molyok a fényes, meleg világosságra, melyen azonban meg fogják perzselni gyöngye tehetőségük zsenge szárnyait.

Egyesek megrendítő próbáit adják államférfiui előrelátásuknak, midőn Széll Kálmánt vádolják, hogy politikájával nemcsak nem mozditja elő Magyarországot nemzeti egységét, hanem szinte szétdarabolja és egyszerűen magyar Taaffenak stigmatizálják őt; mások mélyseges közjogi ismeretükkel parádéznek. Széllt teljesen érzéketlennek

gazdag Gáll leányok körül is sokan forgóldtak. Annának a város első nótáriusa, Marjalaki Dénes udvarolt, Magda Zombay Gyurkának tetszett meg, míg a kis Eszther Kabay Lenczinek volt a jegyese.

Marjalaki Dénesné elhalt fiatalkorában, Zombay Gyurkánéról sem szólnak a fennmaradt írások, ellenben a kis Eszther tragédiáját még most is őrzik az elsárgult levelek, melyek között kutatva megtaláltam egy rövid élet hosszú, kínos szenvedéseit...

Kabay Lenczi ur volt, semmi más. Egyike azoknak a semmittevő alakoknak, kikkel a tizenhatodik század végén és következők elején gyakorta találkozunk régi írások lapjain. Nagyatyjáról, ki nagy birtokot kapott Szapolyai Jánostól, — nagy vagyon maradt reá s ennek tudatában Kabay Lenczi parlagon nőtt fel, egyedül a fegyverforgatáshoz értve, mely abban az időben legjobb ajánló levél volt a szép lányok szívének megnyeréséhez.

Eszther egészen gyermekleány volt, mikor Kabay Lenczivel megismerkedett. Az ifju szép volt, szemeiben lobogó lánggal s napbarnította arcához pompásan illett firtökben leomló hosszú, fekete haja. Családjának egyébiránt minden jó és rossz tulajdonsága egyesült benne. Bőkezű volt a szegények iránt, de vakmerő volt és szilaj, hirtelen haragu és bosszuálló, nem ritkán összeférhetlen természetű. Szerette a bort, a nótát és bár abban az időben, különösen itt, az erényes Debreczenben szigorúan büntették az erkölestelen viszonyt szövöket, Kabay daczolt a regulákkal és sok galibát okozott a házastársak között. Nem ismert urat, parancsolót maga felett s csakis Nagy Gáll István volt rá némi hatással, de ő is csak azért, mert a főbíró ur lányának kezére áhitozott.

Eszther végtelenül szerette Lenczit hibáival, szilajságával egyiránt. Hasztalan intették szülői, különösen a nagyasszony, hogy Kabay erőszakos természetű csélesap ember, Eszther kijelentette, hogy vagy a Kabayé lesz, vagy elemésztí magát. Szerelme oly nagy volt, mint egyik felmaradt leveléből olvasom, hogy „szinte hideg forróság fogná el, ha szerelmét meglátja és repes a szíve, ha az asszonyi állatok az traktákban róla beszélének.”

„Látván pedig Nagy Gáll István, hogy a megindult követ, melyet az hegyek tetejéről kerget vala a vihar, nem lehet emberi kézzel megtartani, hosszas habozás után beleegyezett a fiatalok házasságába.” Kabay Lenczi a lakodalom előtt való este füt-fát ígért leendő apósának és nyájas beszédével annyira fogva tartotta a főbíróné asszonyom szívét, hogy az készpénznek véve a Kabay urfi fogadkozását a tisztességes és jámbor életre való nézvést.”

A lakodalom három napig tartott a Szent-Miklós-utczai portán, ott, hol most az elemi iskola áll. A szomszéd vármegyék fiatalosága és uri rendje mind eljött a két *insiquis familia* örömnünnepére.

A mulatozók közt volt egy esodálatosan szép asszony Biharmegyéből. Nem volt több husz évesnél s már özvegy. Egy évi házasságuk után az urát, Várffy Gidát, valami kósza esapat csatlósostul együtt kirabolta és levágta a bihar—debreczeni országúton. Sokáig keresték az elvetemült gyilkosokat, de nem tudtak nyomukra akadni. Az asszony, Lár Lenke, azonban nem sokáig gyászolta az urát, hanem beleülve a reá maradt dominiumba, vigan élte világát. Eljárt a mulatságokba, lakodalmakba a harmadik vármegyébe is és így nem maradhatt el az Eszther lakodalmáról sem, némi

atyafiságos viszony is füzvén őt Nagy Gáll István főbíró uram uri családjához.

Lár Lenkének fellángolt a vére, mikor Kabay Lenczit meglátta. Egő szemének sugarát beledobta annak a hamar lobbanó ifjunak a szívébe s pár óra mulva már úgy beszélgettek egymással, mintha régi ismerősök voltak volna. Kabay Lenczinek eszt elvette Lár Lenke s bár igyekezett magán uralkodni, vágyó szemével unos-untalan kereste Lenkét, ha az a tánczoló csoportjában egy-egy pillanatra eltűnt szemei elől...

Lár Lenke értett a csábítás művészetéhez. Szenvedélyes lelke gyűlölettel nézte a kis Eszthert, ki hófehér ruhájában, halvány arczával, úgy nézett ki, mint egy liliomszál. Forró vére azt sugta neki, hogy tegye boldogtalanná már boldogsága küszöbén azt a leányt, kitől irigyelte a daliás, szenvedélyes Kabay Lenczit. Ne csodáljuk tehát, ha Lár Lenke, míg Kabay Lenczivel tánczolt, egyébről sem beszélt, mint mérhetetlen szerelméről, melyet aztán az ifju férj könnyelmű lelke gyorsan felfogott. Az a halvány, mitsem sejtő, boldog liliomszál pedig meg volt csalva gondolatban már nászéjjelen...

Lár Lenke az atyafiság örve alatt több ízben megfordult Kabayéknál. Nagy Gáll Istvánné asszony, kinek nagyon jó szemei voltak, esakhamar észrevette, hogy a kaczkias özvegy és Kabay Lenczi jól értik egymást. Okos asszony lévén, nem akarta leánya nyugalmát és boldogságát megzavarni s tapasztalatát, mely aggodalomba ejtette, csakis Nagy Gáll István urammal közölte. A főbíró szerette volna a fenyegető veszedelmet elkerülni és épen azért elhatározta, hogy adandó alkalommal figyelmezteti vejét az „okosabb cselekvésre és kegyesebb családi életre”.

bélyegzik Magyarország szuverén méltóságá iránt, mert jóllehet Ausztriában parlagon hever a parlamentarizmus, a közös ügyeket még sem jelentette ki eltörölteknek. Néme-lyek szeretnék, ha oly vihar kerekednék, mely elsöpörné a miniszterelnököt; mások az őszre jövendölnek olyan vihart, mely gyökerestől kitepi a közös ügyeket.

Levegővel teleszt száját s felfújt ar-
czot senki sem fog meteorologiai biztos viharjelnek tartani; a nemzeti biztosság barometere nem mutat süllyedést. „Tenger és szárazföld nyugodt marad“. A p. t. kö-zönség szórakoztatására azok az aggodalmat tettők, mint hazafiúi érzelmi gigerlik a közönséges utcai gigerliket utánozzák. Az utcai gigerli nevető napfény és száraz föld mellett is magasan felhajtja a nadrágját; ők kihívólag felgyűrnek politikai meggyőző-désüket.

Taaffe szelleme hirtelen Széll Kál-mánba bujt, mert Széll az 1868. évi törvény értelmében a nemzetiségi izgatások elől a terepet elárkolni, a nemzetiségi törekvéseket a magyar állameszmébe fentartás nélkül fel-olvasztani, tehát a magyar egységes államot megingathatatlannal megszilárdítani akarja... Egyenes ellentétben Taafféval, kinek működése az állameszmét szinte nyíltan támadó tendenciákban, melyektől Ausztriában majd minden nemzetiség meg van szállva, a leg-végzetesebb gyümölcsöket érlelte. Tehát oly állítás, mely mellett egyetlen helytálló érvet sem lehet felhozni; állítás, melyet csak az hisz el, kinek kétségbe nem von-ható joga van a megfigyelésre valamely elmeegógyintézetben, — e mellett azonban szívesen elismerjük, hogy ezt az állítást azok sem hiszik, a kik azt oly sok nyomatékkal kimondják.

És mert Ausztriában az állameszmét

perhorreszkáló eme törekvések folytán a parlamentarizmus, mint azt az 1868. XII. t.-cz. 6 Felsője többi országai számára is követeli, nem működik, Széll Kálmánnak, hogy egy súlyos törvényszegést elkerüljön, már most hirdetni kellett volna a közös ügyek megszüntét. Mintha a közös ügyek nem lettek volna már 144 évvel az 1867-iki kiegyezés előtt a *pragmatica sanctio*-ban megállapítva és elintézve is más módon, ha nem is mindig szigorúan korrekt módon, mintha az 1867-iki kiegyezésben határozottan ki lenne mondva — és az ily határozott rendelkezést nem lehet mással pótolni — hogy ha Ausztriában bármely okból a par-lament nem működik, Ausztria és Magyar-ország közt a közös ügyek is megszűnnek. Ez is csak dőre nyári tréfa, mely mint az előbbi, csak a forszírozó tréfaesimálók hiányos tehetségére mutat. Magyarország bol-dogulása szerencsére nincs erre a hiányos képességre bízva, hanem Széll Kálmán körültekintő, előkelő tehetségére, a ki nyu-godt szilárdtsággal örökös föltötte. Ha pedig eszközbe jutna az őszzel ezeket a gyerme-kesen gonosz tréfákat valahogy komolyra fordítani... csak rajta, még behatóbban is szolgálatukra lehetünk.

A kínai forradalom.

— Express-tudósítás. —

Budapest, július 12.

Az a dekrétum, a mely szerzőjéül a kínai államtanácsot vallja és a melyet a washingtoni kínai követ átadott Hay kül-ügyminiszternek, olyan klasszikus terméke a körmönfont diplomáciának, a melyhez hasonló még semmiféle európai diplomáciai konyhából nem került ki. Azzal a dekré-tummal az államtanács elhárít magától min-den felelősséget a mostani véres esemé-

nyekért és azoknak okául egyenesen azt mondja, hogy az idegen katonáknak mind nagyobb számban való partraszállása a nép haragját napról-napra fokozta. Konstatálja ez a jegyzék azt is, hogy Takuban az ide-genek lőttek először és az idegen katonák, a melyek a követségek védelmére lettek volna hivatva, e helyett az utcán — czir-káltak és ezzel provokálták a kínai katoná-
kat és a lakosságot.

Hogy mennyiben igaz ez a jelentés, nem tudjuk. Az események mai gabalyodá-sában bajos is lesz megállapítani, de hatá-rozottan az az impresszió, hogy a kínai államtanácsnak némi igaza is van. Attól az időtől fogva, hogy a németek és oroszok területeket kezdtek „bérelni“ a kínai part-vidéken, nem bérlőknek, hanem földesurak-nak tekintették magukat ott. A pekingi kö-vetségek olyan jogokat arrogáltak, a milyen semmiféle, idegenben székelő követet nem illet meg. Pedig, ha valahol, ép Kinában ajánlatos az óvatossággal elegetes szerény-ség, mert 400 millió idegen vallású, fanati-kus nép között mindenféle provokálás a legnagyobb esztelenség, kivált a mikor az esetleges sérelmeit az elégtétel csak hóna-pok mulva veheti és akkor is igen kétes eredménynyel.

Nem akarjuk ezzel a kínai vérengzé-seknek alávalóságát enyhíteni. A mit ott vétettek a civilizáció és a humanizmus ellen, az méltóvá teszi a nagy birodalmat arra, hogy megfelelő módon történjék terü-letén a megtorlás, nem védhetjük a kínai diplomáciát már csak azért sem, mert hiszen annak, hogy komolyan akarná a lá-zadás elnyomását, semmi jelét sem látjuk, — de mindenesetre megszívlelendő tanulsá-gok foglaltatnak Tuan császár dekrétumá-ban és különösen megszívlelendő azok által, a kik talán félreértett cselekvési viszketeg-ből mennének bele egy kalandos vállalatba, a melynek sem a folytatását, sem a végét elképzelni sem tudják.

Peking és Tiencsin körül egyre foly-nak a harcok, a lázadás egyre terjed és most már Niucsvang közelében is 40.000 mandzsu katona áll. Az események mind-

Az alkalom nem sokáig késett, mert Nagy Gáll Istvánné Esztherrel Nagyváradra utazott atyafiságos látogatásra. Nyári munka-
idő lévén, a férfiak nem mehettek és így a főbíró több időt töltött szalmaözvegy ve-jével. Egy ilyen négyesemkötői beszélgetés alkalmával az egyenes szívű főbíró elmondta aggodalmait és arra kérte vejét, hogy hagy-jon fel a „házonkívüli szerelmeskedéssel“. — Ne feledje édes vőm uram, — mondá az öreg főbíró, — hogy ebből a dologból még „kriminális“ is lehet és igen könnyen meg-történhetik, hogy fejébe kerül Lár Lenkének ez az „embercsábítás“.

Nagy Gáll István azt hitte, hogy Kabay Lenczi tagadni fogja viszonyát, de bizony ezt nem tette, hanem aperte kijelen-tette, hogy nem tud élni Lár Lenke nélkül. Bevallotta, hogy megszerette őt nászjéj-lén s nem szerelemből, hanem adott szava becsületéért vette el csak a főbíró leányát.

A főbíróban erre a ezinikus beszédre a régen eltemetett szenvedély újra feléb-redt. Lángvörös lett és szeméből harag, düh czikkázott ki, mikor Kabay Lenczi meg-megmosolyogta az öreg ember dühét, ez hir-telen felugrott az aztal mellől, megragadta vaserejével vejét és úgy kidobta a nyitott ajtón, hogy az eszmélenül terült el a köoszlo-pos tornáczon...

Mikor Nagy Gáll István a zuhanást hal-lotta, egyszerre megszűnt haragja. Odasietett vejéhez és mint a síró gyermek, úgy kér-lete. Kabay pár perc mulva visszanyerte eszméletét és az öreg szép csöndesen vissza-vezette a szobába, hálát adva a Gondviselés-nek, hogy a cselédek közül senki sem látta az ifju garda szégyenét.

Se Nagy Gáll István, se Kabay Lenczi nem szólt a köztük lefolyt kínos dologról, mikor az asszonyok hazajöttek. Lár Lenke se került szóba a főbíróéknál, mert sokkal

ritkábban jött Debreczenbe s úgy látszott Kabayn is, mintha feledte volna bűnös sze-relmét.

Pedig nem úgy volt. A pályii utban lakott Bozóky Zenobia, egy öreg kisasszony. A ros vilá-g — a melynek sokszor igaza szokott lenni — azt beszélte, hogy a vén dáma szívesen adott helyet a titkos szerel-meseknek a találkozásra. Ő maga szegény rut volt és boszorkány hírében állott elany-nyira, hogy jámbor keresztény ember alko-nyattájban a világért sem ment volna el a Zenobia kisasszony berenája mellett. Az ak-kori tiszteletes tanácshoz jött is néminemű feljelentés ez ügyben, de a szenátus nem akarta magát beleártani a dologba, mert Illustrissimus Bozóky Menyhért ur unoka-testvére volt a kisasszonynak, nagy hatalmi ur vala abban az időben a bihari részeken.

A mit a világ suttogott, igaz volt. Lár Lenke a pályii kurián találkozgatott Kabay Lenczivel. Míg a familia azt hitte, hogy a megjavult vő valahol a takarók közt ügyel-get, addig Kabay jó hűvös szobában szerel-mes szavakat suttogott a Lár Lenke füleibe. És talán hosszú ideig nem pat-tan ki a jól kieszt titok, ha Kabayt vak-merővé nem teszi szerelme. Annyira bizott ugyanis abba, hogy senki sem tud viszonyáról, hogy két három nap odamaradt s mikor egy izben az öreg Nagy Gáll Istvánt széll érte és lovas embert küldött a tanyára Kabay Lenczi után, a cselédek leplezetlen őszinteséggel azt üzenték a kétségbeesett familiának, hogy a fiatal nemzetes urat na-pok óta nem látták.

Ez gyanut keltett Eszthernek, de kü-lönösen a nagyaszonynak szívében s mikor negyednapra előkerült Kabay, a főbíróné Eszther előtt vágta a szemébe, hogy sze-retőt tart és gyalázatosan megcsalja fele-ségét...

Kabay meglepetésében nem tudott védekezni s hallgatásával elárulta, hogy csakugyan rabja Lár Lenkének. E hallga-tólagos vallomás megtörte Eszthert s a ret-tenetes fájdalom, mely a valóra elfogta szí-vét, ágyba döntötte s a nagy lelki rázkód-tatás, melyre soha sem gondolt, néhány nap alatt a sirba temette.

Mikor a koporsót kivitték az udvarra és tiszteletes Kismarjai András uram halotti könyörgését elmondotta, az öreg Nagy Gáll Istvánba még egyszer visszatért az erő „és megátkozta Kabay Lenczit oly erős szavak-kal, hogy nyomában égzengés támadt és villámlás s a halottnézők ijedtökben arcra borultak, megfagyván ajkaikon a zsoldár szava.“

Ezek után nem lehetett többé titkolni a Lár Lenke és Kabay Lenczi bűnös viszonyát. Az akkori idők szokása szerint törvény elé állították mindkettőjüket. A szerelmesek semmit sem tagadtak, mindent bevallottak, úgy hogy torturára nem volt szükség. Hasz-talan küldötte a depeseket Illustrissimus Bozóky Menyhért Budáról a deliberatumot, a tanács kimondotta, hóhér kézre adván mind hármukat, „mivelhogy az familiaris bűnsülletet megsértették, egy ártatlan asz-szonyi állatot halálba küldtek és gonosz-kodtak a Főlséges Isten és emberek törvé-nyei ellen.“

Kabay Lenczi kikerülte a földi igazság-szolgálatást, mert mérget evett börtönében, Lár Lenke és Zenobia kisasszony azonban hóhér keze által multak ki, mint a fenma-radt pöresomók bizonyítják. Nem tudta meg-menteni életüket még Illustrissimus Bozóky Menyhért ur sem, kinek nagy befolyásában még az utolsó perczben is bíztak a bűn-szerző és Lár Lenke egyiránt...

inkább odaérlelődnek, hogy a nem hivatalos háboruból hivatalos háboru lesz. Egyelőre a huzás-halasztás úgy a kinsaiaknak, mint az európai hatalmaknak, valamint Japánnak is egyforma érdekében áll.

Gileád balzsama.

(Történet, mely romantikusan kezdődik és tragikusan végeződik.)

Gileád sem nem hegy, sem nem folyó, annál kevésbé kőszirt. Gileád egy élő emberi személy, még pedig e földön két lábbal járó teremtes élelmesebb fajtájából.

Nevét az apja adta neki hajdan, aki sokat olvasgatta a bibliát és bele volt bolondulva az ósrégi nevekbe, melyeket az utókor használatára megörökített vala a szentírás.

Ha lehet Éliás, Eliézer, Náthán, Habakuk s más ilyféle földi halandó az egyistenhívők seregében, miért ne lehessen Gileád is? — gondolta a bibliás apa. Elkeresztelte hát az ő született fiát Gileádnak.

Lón pedig, hogy minekutána a Gileádnak keresztelt fiu felnövekedett volna és eleget tón iskolai kötelezettségének, az apja, ki grájleros volt, magához vette őt üzletébe, hogy a gseftelés művészetének gyakorlásával öregbítene tapasztalatait.

Gileád nem volt tökkel-ütött ifju, sőt a megélhetés iránti heves vágyakozástól hzvitett koble tele volt nemes becsvágygyal az anyagiakban való előre törekedés iránt. A miképen látta az atyjától, ő is úgy csinálta. Boldog volt, ha egy-egy dekával kevesebbet mérhetett a vásárlónak. Ez ő szerinte tiszta rebach volt.

És minekutána az ügyes Gileád e gyakorlatias eljárásban napról-napra mindjobban kiképezte magát, az üzlet a teljes virágzás delöljére jutott és talán a száz perzentnyi tiszta hasznot is behozta volna később, ha a szerelem ördöge meg nem kevergeti Gileád kártyáját.

Az üzlettel szemben szép kőház állott, melynek zöld zsalus ablakai épen az üzletajtó felé nyitak. A zsalu persze nem volt beakasztva és így a jó Gileád bátorságosan tekinthetett az ablak mellett üldögélő szép leányra.

Addig-addig nézett, bámult a jó Gileád, míg végtére teljesen rabbá tette a szép leány ragyogó tekintete. Olyan lett, mint a lelketlen fabáb. Egyebet sem csinált naphosszat, csak az üzletajtóban álldogált s merően bámult maga elé.

Mondjuk ki őszintén, hogy Gileád barátunk szerelmes lett egészen a füle hegyéig a zsalu mellett üldögélő szép leányba és ilyen állapotában bolondabbnál-bolondabb dolgokat követett el.

Ha sőt kértek tőle, czukrot mért, ha gyufára volt valakinek szüksége, adott egy liter petróleumot. Szóval visszafelé cselekedte a dolgát mindenképen.

Végtére apjának is feltűnt a dolog s vallatás alá fogta Gileádot, aki aztán hosszas huzavona után ki is vallotta, hogy a zsalus ablakban ülő szép leány szemei fosztották meg józan esztől.

A kijelentésre összezsapta kezeit a táti, mert hiszen az a zsalus ablakban ülő leány Jézus tanítása alapján tisztelte a mindenség teremtményét és a polgári házasság behozatalára nem gondolt még akkor nálunk senki.

Utnak indította hát a fiát, hogy feledje a szivét hasogató sebeket. Gileád szót fogadott és elutazott, anélkül, hogy szive imádottjával szót is váltott volna.

Öt év mult el Gileád távozása óta. Egy napon gazdag öltözötű ifju jelent meg a kiskereskedő hajlékában, kiből a szülei alig tudtak az ő szeretett Gileádjukra ismerni.

— Gazdag vagyok, apám! — mondá Gileád. — Feltaláltam egy balzsamot, mely által a

szerelmes sziveket egybeforrasztatom. A ki az én balzsamomat használja, az előtt nem lehet akadály a szerelemnél. Aki után szive vágyakozik, könnyűszerrel megkaphatja.

Másnap már ott diszelgett a kiskereskedés falán a hirdető-tábla:

Gileád balzsama.

Szerelemnövesztő és forrasztószer.

Egy tégely ára 60 krajczár.

Valóságos bucsujárás indult meg a kiskereskedőhöz. Fogytak a tégelyek jobban, mint a korpa, meg a liszt. Sok epedő szerelmes volt a vidéken, kiknek nagy szükségük volt a balzsamra.

Gileád alig győzte a sok pénzt besepergetni. Jött az, mint a záporosó.

Egyszer aztán egy szürös juhászlegény állított be a boltba.

— Hallja az ur! — ordította Gileád fülébe.

— Bolonddá tett maga engem a balzsamával. Az egészet megettem kenyérral és mégsem szeretett meg az a leány, ki után a szivem sóvárog, hanem kaptam olyan hascsikarást tőle, hogy egész napon a gyepen fetengtem kinomban.

Azzal kapta a kampós botját s leverte az összes tégelyeket, majd Gileádnak esett s azt is úgy fejen tisztelte, hogy három hétig háltni járt bele tőle a lélek.

E tragikus fordulat véget vetett a balzsam iránti óriási érdeklődésnek. A hatóság vegyelmeztette a megmaradt tégelyek tartalmát s kiderítette, hogy az a szerelem-eszközölő balzsam nem egyéb tejből föleresztett tört krumplinál.

Gileád és édesapja most a börtönben sőhajtoznak a szépen indult, de annál rosszabbul végződött gseft után és a jó Gileád úgy magában átkokat gondol arra a zsalus ablakban ülő leányra, kinek szemei balzsam-készítésre kényszerítették.

Vidám diák.

Hegedüs Sándor a Székelyföldön.

Debreczen, július 13.

A nemzetek állami életében ritka mozzanat az, hogy valamely tárcza élén oly államférfi áll, kinek neve egymaga többet mond, mint egy frázisokban gazdag működési programnak nagy értekezletekben megállapított pontjai. Ilyen név a Hegedüs Sándor neve, mely egymaga pompás perspektívát nyújtó program, mutatja a modern Magyarországot, mely eddigi mezőgazdasági multja helyére a jövő ipar reményeit állítja s ez alapon előkészíti képességét, hogy Európában az ő őseréjénél fogva megillető helyet elfoglalja.

Ily program megtestesítését jogosult bizalommal várjuk Hegedüs kereskedelemügyi minisztertől, aki korábbi publicisztikai működése hagyományaitól áthatva és ipari államházi törekvő országunk szükségletei iránt való széles látókörrrel megáldva, mindenekelőtt arról a böles tapasztalatról emlékezett meg, hogy legelőbb a talaj minőségét és tulajdonságát kell figyelembe venni, hogy tisztába jöjjünk ipar számára való alkalmassal voltával.

Ebből eredt, mint természetes következmény, az a kívánat, hogy hazánkat és oly különféleképen alakult vidékeit személyes szemlélet alapján, a lakosság kívánatait és reményeit, valamint hivatottságát valamely iparágra a vele való személyes érintkezés által ismerje meg, gondos tanulmány tárgyává tegye mindama föltételeket, melyek bizonyos ipar számára vagy ellen az ország egyes vidékein léteznek.

Tekintetbe kellett venni a különböző vidékek földtermékeit s azokat a létező alkalmakat, melyek azoknak ipari feldolgozását hasznossá teszik és az egyes ipartermék

kek előrusítását előmozdítják. Innen erednek a kereskedelemügyi miniszter gyakori utazásai, melyek őt a felsőmagyarországi bányakerület erdőövezte magaslataitól a magyar tenger déli partjához és a szállókoszoruza Balatontól most a mondákban gazdag Székelyföldre vitték.

Mindenütt éles szeme volt a miniszternek a talaj ipari minősége és a lakosságnak ezt a modern értelemben kihasználni tudó ügyessége számára. Majd mindenütt szinte gondviselészerű képességgel megtalálta a helyes kezdeményezést a lakosok ezélszerű ipari foglalkoztatásához és így letehető az alap egy iparhoz, mely ily gondoskodás mellett kell, hogy az ország virágzó keresetforrásává legyen.

A miniszter székelyföldi utja is ékesen szóló tanulságot tesz e mellett. De ez nemcsak azért marad emlékezetes, mert Hegedüs gyakorlati látása a székely népnek új utakat mutatott, midőn figyelmét a textiliparra terelte s 500 szövőszék ajándékozása által emlékezetes marad az a kereskedelmi miniszter ama nyilatkozata által is, melylyel a nemzetiségeknek megjelölte az utat a békes együttműködéshez és az egyetértő munkához a hazáért.

És abban is van a magyar nemzeti állam jövője, ha a nemzetiségek karöltve, vállvetve serény szorgalommal, erőikhez képest, hozzájárulnak Magyarország felvirágoztatásához. Hogy Hegedüs kereskedelemügyi miniszter ezt az utat megmutatta és a cél eléréséhez az eszközöket is megadta egy új ipar teremtése által, biztos kezeség arra, hogy megvalósítja azt a nagyszabású programot, melynek posztulátumai az ő nevében egyesülnek.

HIREK.

— Áthelyezés. A földmívelésügyi miniszter Faragó Miklós állami állatorvost, ki éveken át városunkban működött, Debreczenből Tordára áthelyezte. Faragó utódjául a miniszter Seidl Emil állatorvost nevezte ki.

— A jogakadémia köréből. A jogakadémia új dékánja, dr. Kérészy Zoltán a mult héten vette át hivatalát. Az akadémia új igazgatója, Bartha Béla dr. a szünidőt furdón tölti. Távollétében az igazgatói teendőkben Kérészy Zoltán dr., jogakadémiai dékán helyettesíti.

— Országos gyapjuvásár Debreczenben. A mult évben történt, hogy dr. Popper Mór ügyvéd, a debreczeni keresk. és iparkamara levelező tagja indítványt adott be a kamarához, hogy Debreczenben országos gyapjuvásárt tartsanak. Indokolásában részletesen kifejtette, hogy Debreczen olyan gőcspont, hol szükséges országos gyapjuvásárt tartani. A kamara örömmel vette az indítványt s hozzájárulás végett megküldötte a debreczeni s a hajdamegyei gazdasági egyesületnek. A debreczeni gazdasági egyesület választmányja már a juhartó gazdák érdekében is kimondotta, hogy mindent elkövet, csak hogy Debreczenben is rendszeresíthetők legyenek az országos gyapjuvásárok. Meg is bizta Rickl Antal egyesületi tagot, hogy az előkészületi munkálatok tervezetét készítse el, hogy a jövő évben már Debreczenben is megtarthassák az első gyapjuvásárt.

— Választmányi ülés. Az alsónyirvidéki vízlecsapoló társulat e hó 24-én reggel 9 órakor a város háza nagytermében választmányi ülést tart.

— A piac rendezése. A jog- és pénzügyi bizottság által kiküldött ad hoc bizottság Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok elnöklése mellett tegnap délután tárgyalta a piaczrendezés ügyét. A hosszas tárgyalás eredménye az volt, hogy a bizottság egy

javaslatot dolgozott ki, melyet a jog és pénzügyi bizottság elé terjeszt. A javaslat szerint a piacrendezés a következőképp történék:

A gabona és terményvásár a Hatvan-utca végétől a Miklós-utcaig elterülő vásártérten hétfőn, kedden és szombaton tartassék. A széna, szalma s más takarmány ugyanazon a téren szerdán és szombaton. A tűzifa, fatörzs és csér Hatvan-utczától a Széchényi-utcaig terjedő vásártérten szerdán és szombaton. Mész, a légszeszgyár déli oldalán mindennap. Bőr és toll az Árpádtér északi részén kedden. Sertésvásár a vágóhid előtt hétfőn. Ló és baromvásár az állatvásártérten kedden. Vidéki hus a terményvásártéri mázsaház mellett kedden és szombaton. Bárány és malacz ugyanott mindennap. Szárnyasok csapatokként Miklós utca végén, darabokként és páronként Csapó-utczán a Vár-utczától a Kakas-utcaig mindennap. Tojás és konyhakerti termények Csapó-utczán, a Vár-utczától lefelé mindennap. Zöldség és virág Kossuth-utca páratlan számú oldalán a 23. számú háztól lefelé mindennap. Zöldség és burgonya szekéren a Rákóczy-utca mindkét oldalán kedden és szombaton. Káposzta, dinnye és tök szekéren a Boeszkay-téren kedden és szombaton. Koppasztott szárnyasok, borjú, malacz, sertés nyílt helyen nem árusíthatók. E célra közös elárúsító hely lesz a városi új bérház a célra berendezett helyisége. Ha pedig valaki más helyen akar székelt nyitni, előbb tanács engedélyt kell szereznie. Főzelék, perecz, fehér kenyér, tepertő, füstölt sertéshus, kávé, főtt étel, házi téstáneműk, savanyított káposzta és uborka, paprika és safrány a Degenfeld-téren naponként. Tej, vaj, turó a Simonffy-utczán létesítendő kispiacson naponként. Hal, nyul, vadak a Degenfeld-tér északi részén mindennap. Gyümölcsárusok és mézeskalácsosok Piacz-utczán a városi vasbódegekben, ezenkívül az 1-től 11. számú ház előtt ernyők alatt, de csak déli 12 óráig mindennap. Gyümölcs kosárban és puttonokban a Piacz-utca 4-10. számú házak előtti téren, zsákban és szekéren pedig a Hatvan u. páratlan számú oldalán a 39. sorsz. háztól lefelé árusítható el naponként. Kosárfonók- és szalmakalapárusok a Piacz-utca 4-10. sz. házak előtti téren minden kedden és szombaton. — Asztalosok, bográrok, kerékgyártók, kovácsok, bádógosok, kötélverők, szíjgyártók és rostások, valamint más házi faipar-cikke a Kossuth-utca páros oldalán 34-60. sz. házak előtti téren, ezzel szemben a 45-75. sz. házak előtt a eszerép- és faedényt, házi famunkákat, gyékényt, kast, kosarat, seprűt, kereket és székeket árulók kedden és szombaton árusíthatnak el. — Fésűsök, késesek, cipészek, gubások, szücsök, kefések, pipások és magyar szabók a Városház- és Rózsa-utczában kedden és szombaton, ugyanígy, de naponként árulhatók a népviselethez tartozó férfifelöltök és női ruha és fehéreműek új és javított állapotban. — Szűrszabók, kalaposok a Csapó-utca 20-22. sz. ház előtt, velők szemben a 19. sz. ház előtt a csizma patkoló lakatosok kedden és szombaton árulhatnak. — Zsibvásár a Boeszkay-térnek keleti oldalán szerdán és szombaton. — Csemetefák, bokrok, eszerjék, valamint a szőlőkötözéshez használatni szokott komlógyökér és madzag is a Hatvan-utca párosoldalán az 50. sz. háztól lefelé kedden és szombaton.

Piaczi árulásra csak a fent elsorolt cikkekre adható elárúsítási engedély és azon cikkek, melyeknek elárúsítási napja közelebből meghatározva nincsen: naponként árulhatók.

Az elsorolt piac és vásárterületek részletes beosztását a rendőrfőkapitányság eszközli.

Minden oly áru vagy élelmi cikk, melynek árulási helye a fenti pontokban ki nem jelöltetik, a városi tanács állapítja meg.

— **Elveszett könyv.** Könyvtárból két héttel ezelőtt elveszett a Beöthy „Nagy

képes irodalomtörténete“ első kötete. A kinek esetleg birtokába jutott e könyv, sziveskedjék hozzám juttatni. Nánássy Lajos theologus, főiskola.

— **Forog az idő.** Forog, kavarog, akárcsak a gyorsan száguldó vonat kereke és csinál meglepő változatosságot. Alighogy megírjuk elégiánkat a perzselő forróságról, észak jeges szele hátborzongató hideget lehel felénk. Neki-duhajodik az idő, mint a szeretőjétől megcsalt falusi legény s dühében tör, zuz, rombol mindent, ami kezeügyébe esik. Majd ismét lecsendesül s engedi, hogy a nyár fénye beterítse az áldásdus természetet, de csakhamar ismét újra-kezdí vad játékát. Most épen derűs fény sugároz be ablakunkon, de ki tudja a jövődöt? !.. Lehet, hogy mire e sorok megjelennek, ismét gyászba borul a dicső természet s hideg szélből üzött barna fellegekbe hull az... őszi eső.

— **Jövöhéti bűnügyi végtárgyalások.** 1900-ik év július hó 16-án, hétfőn: Antal Sándor ellen hatóság elleni erőszak büntette, Gonda Gábor ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége. Julius hó 19 én, csütörtökön; Göresös Rozália ellen lopás büntette, Lakatos György és társa ellen orgazdaság büntetteért. Ugyanaznap még ítelet-hirdetések is.

— **Vakmerő lopás.** Ismét egy vakmerő lopás. Napirenden vannak a lopások, betörések. Ma délután 1 órakor a Degenfeld-téren egyik hentesüzlet tulajdonosa az üzletből pár pillanatra kiment. Mikor visszateért, észrevette, hogy a pénzfiók nyitva van s a pénzt, 15 forintot ellopták. Ime! egyik legelőnkebb forgalmu helyen, a déli órákban történik ilyesmi. Mikor lesz már meg az a nélkülözhetetlen s várva-várt rendőrök szaporítása?

— **Legtöbb adót fizetők a vármegyében.** A belügyminisztertől a napokban egy rendelet érkezett a vármegyéhez, a melyben felhívja a vármegyei törvényhatóságot, hogy a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagoknak a jövő évre szóló névjegyzékét, a m. kir. adóhivatal kimutatásai alapján, a kellő időben igazítsák ki, hogy azután az esetleg megüresedett helyeknek választás útján leendő betöltése oly időben legyen eszközölhető, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak az 1901. évre érvényes névjegyzéke ez év végéig megállapítható legyen, melyet 2 példányban hozzá felterjesztenek.

— **Ma, azaz péntek este a nagyerdei „Dobos“ pavillonban** Rácz Károly zenekara közreműködése, fényes kivilágítás és szabad bemenet mellett **nagy hal-estély tartatik.**

— **A papucs.** Az éjjel egyik rendőr a Kossuth-utca egyik háza előtt megbotlott valami tárgyban.

Felveszi, nézi-nézi. Végtére kikalkulálja, hogy az egy apró női lábacskára illő himzett papucs.

A rendőr felnézett az ablakra, majd ismét az elvesztett papucsra esett tekintete. Megesővált a fejét... aztán tündökött, gondolkodott...

— **Elhunyt tanár.** Gyász érte a sárospataki főiskolát. Tudós tanára, Peremartoni Nagy Gusztáv életének 56-ik évében elhunyt. A széles körben ismert férfi a theologia tanára volt Sárospatakon s szabad gondolkodásával sok vitára adott alkalmat. Különösen feltűnt a *Sárospataki Lapok*-ban írott husvétii cikke, melyben a Krisztus testileg való feltámadása ellen harczolt való-ságos unitárius szellemben. A tudós professzor nagyszámú családot hagyott hátra. Most ott van már, hol a kétely bizonyosságra válik. Emlékét sokan áldják volt tanítványai közül.

— **Az egész világ.** Beállit egyik ügyvédhez a falusi atyafi. Nagy tisztességtudással kiköthögi magát, azután megszólal:

— Tisztelem a tekintetes urat, jó egész-

séget kívánok az egész házbéli falamiájának Panaszra jöttem volna.

— Jól van! Hát ki ellen van panasz?

— Az egész világ ellen.

— Ugyan mit beszél? Az egész világot csak nem perelhetjük be!

— De bizony beperelhetjük azt instálom alássan.

— No, kíváncsi vagyok rá, hogy miképen tudja ezt kisütöni.

Az atyafi felkaozag.

— Hájszen, kérem, a börtös zsidót nevezik minálunk „Egész világ“-nak!

— **Nem lesz mentőegyesület.** Mig más városban vállvetett erős akarattal igyekeznek megvalósítani az újabb vívmányokat, Debreczenben nem látják szükségesnek az effélék életbeléptetését. A mentőegyesület ügye is rég forog kérdően, mert sokan szükségesnek találták, hogy városunkban is legyen egy ily humánus célú egyesület. Most porbahullt az egész ügy: megfeneklett a főszámvévo ellentmondásán. Szerinte Debreczenben felesleges a mentőegyesület, mert itt ritkán történik bűntény. Hát ez igaz lehet, de annál több a *balesetek száma*, a mikor a mentőegyesület nagyon is sikeresen buzdíthatóknak és épen ez lenne talán célja ez egyesületnek.

— **Carmellini holnap, szombaton este Markus Jenő Dréher sörösarnokában tart előadást.**

— **Megvasvillázott szomszéd.** Procsán Pável ó-pécskai lakos haragos viszonyban állott szomszédjával, Kun Mártonnal s tegnap mint tudósítónk jelenti, véresen állott bosszút szomszédján. Szóváltásba keveredtek és Procsán vasvillával több csapást mért Kun fejére, úgy hogy ezt elborította a vér. Kun sérülései életveszélyesek. A vasvillázó ellen a vizsgálat folyamatban van.

— **Versenytekezés.** A „Polgári lövölde“ tekepályáján f. hó 8-án megkezdett versenytekezés, mely az akkori kellemetlen idő miatt megszakasztott, e hó 15-én — vasárnap — fog folytatattatni és befejeztetni. A verseny kezdődik délelőtt 10, — délután 3 órakor. Zárlat este 8 órakor.

— **Borzalmas halál.** Jankovics Ferencz fiatal legény lovat hajtott ki a rétre legeltetni. A mezőn szabadjára engedte a lovat, amelynek kötőfékét odaerősítette a saját kezére. A legény később elaludt a mezőn és nem is ébredt fel többé, mivel halálba hurcolta a ló. Az állat valamitől megijedt és megvadulva, teljes erőből vágatni kezdett a mezőn, mindenütt maga után vonva a legényt, a kinek a kötőfék vége a karjára volt erősítve. Egy negyed óra hosszat futott a ló és maga után húzta árkon-bokron át a legényt, a ki *felismerhetetlen véres hústömeggé* vált. A lovat később elfogták a réten járó emberek és akkor rátaláltak a kötőfék végére kötött véres tetemre is. A borzalmas halállal kimult legényt nagy részvét mellett temették el tegnapelőtt Bács-Almásan.

— **Érzékeny öngyilkos.** Farkas Sándorné szül. Mosolygó Zsuzsanna törökszentmiklósi lakos, szomszédaival örökös perlekedésben élt, egyik szomszédja azzal találta fenyegetni perlekedés közben, hogy ügyvédnek adja fel, mely felett annyira elkeseredett, hogy férjének többször hangoztatta öngyilkosságát a szomszéd fenyegetései miatt; férje vigasztalta, de megnyugtató nem birta. Midőn férje egy alkalommal hazulról távozott, felhasználta az alkalmat és a kamra ajtóra felakasztotta magát; délben férje ottesüngve, halva találta.

— **Markus Jenő Dréher-sörösarnokában** ma — pénteken — este **nagy hal-estély. Magyar tectvérek** zene-kara zeneestélyt tart. Kelleme nyári kert. Kitűnő sörök. **Szabad bemenet.**

— **Villámütött család.** E hó 7-én haragos záporosó zudult Tiszaföldváron, közbe közbe rettentő nagyokat dörgött, villámlott. A villám le is csapott Lőrinczi Gábor, meg Högge András házatájékára s mindkét he-

lyen nagy galibát csinált. — Lőrinczi Gábor egész családja szerencsétlenül járt. Ő maga, a felesége, két gyermeke szenvedtek iszonyu égési sebeket s csak a gyors orvosi segély mentette meg a biztos haláltól. Dr. Szegedi Kálmán orvos leírása szerint Lőrinczi Gábor mellén a villám, szomorufűz forma jegyet hagyott.

— **A leányok hibái.** Egy szellemes nőolvasónk a következő módon állította össze a leányok hibáit:

1. **A kíváncsiság.** Mikor a leány minden legcsekélyebb dolgot tudni akar, akkor igazán nagyon kellemetlen.

2. **A végnélküli csevegés.** A sokat beszélő leány hasonlít a szarkához, a mely épen nem kellemes madár.

3. **A megszólás.** Annak a leánynak, a ki másokat folytonosan megszól, hasonló a nyelve a beretvához. Attól aztán mindenki óvakodni fog.

4. **A tetszelgés.** Az a leány, a ki erőnek erejével tetszeleg, azaz folyton-folyvást arra kósztatja az embereket, hogy őt szépnak tartsák: szájalomra méltó.

5. **A hiszékenység.** A bizelgő leányt mindenki hamar kiismeri és kevésre értékeli.

6. **A cifrázkodás.** A ki nagyon szeret és mindenkoron akar cifrázkodni, az csak azt árulja el, hogy saját szépségében nem bizik, segítségre van szüksége.

7. **A loncsosság.** Semmi sem idegeníti el úgy a férfit a leánytól, mint a tulságos, émelységig menő cifrázkodás... csak még egy... a loncsosság. A loncsos leány hasonlít a virághoz, melyre piszkos rongydarabot akasztunk.

8. **Az otthonosság hiánya.** Az a leány, ki nem szereti otthonát — soha sem lesz jó háziasszony és gazdasszony. A ki nem tud magának dolgot lenni a nap minden részében, az megérdemelt, — hogy soha háziasszony ne legyen.

9. **Az állhatatlanság.** A csapodár leány nem érdemes a komoly férfi bizalmára. A ki rokonszenvét úgy változtatja, mint a ruháját, az megérdemli, hogy végre is csalódjék. Az állhatatlanság jégre viszi a leányt.

10. **A vallástalanság.** A vallástalan leány soha sem lehet igaz feleség, jó anya és önfeláldozó nő; a vallástalan nő valóságos szörny.

Azt hisszük, hogy ez az összeállítás, a mily szellemes, époly igaz is, mert nagyon is ráillik a mai korra.

— **Carmellini,** a leghíresebb bűvész tartott tegnap este a Hungaria kávéházban előadást. Feleslegesnek tartjuk megdicsérni ezt a híres bűvészt, a kinek a neve olyan széles körben ismeretes. Igazán bámulatos, megmagyarázhatatlan és hihetetlen dolgokat produkál. Mutatványai egészen elűtnek a bűvészekről megszokott szemfényvesztésektől. Igen nagy tetszést aratott még mint ekvilibrista és gondolatolvasó. Intelligens közönség gyönyörködött a bűvész mutatványában s nem győzte bámulni azt a végtelen ügyességet, melyet Carmellini kifejtett. A nagy hőség dacára, mely a kávéházban volt, a közönség mindvégig kitartott, ami nem is csoda, mert a mutatványok mindegyike érdekes volt. Ma este új műsorral végzi mutatványait Carmellini.

— **Féltékenységből.** Mulatságos eset történt a Nyil-utezán, melynek egy szerelmes cipészlegény fizette meg az árát.

A cipész régóta gyanakodott ifju, szép feleségére, hogy az kivüle mások szerelmes suttogását is meghallgatja. A féltékenység ördöge rávette, hogy lessen reá az asszonyra.

Tegnap éjjel lesbe is állt kis kertjében egy bottal. Alig hogy elhelyezkedett, csendes beszélgetést hall s a kis kertben levő lugasba belép két alak.

Édes suttogás, czuppanó esők hangzik a lugasból.

A cipész vérbenforgó szemekkel ront reájuk s a bot működni kezd a sötétben.

Egyszer aztán felkiált a vereség alatt álló alak:

— Az Istenért, gazdám! Ne törje már össze a csontomat! Hiszen nem követtem én el semmi rosszat! Feleségül akarom én venni az Észikémet!

— Esztikédet? Hát nem az én feleségem ez a nő?

— Nem bizony! — kacagott ki az ablakon a szép menyecske. — És most már csak beláthatod, hogy milyen nagy számár vagy!

A cipész kigyógyult a féltékenységből.

— **Le akarta kaszálni a feleségét.** Borzalmas módon felelt Tóth József m. pécskai földműves a vele vadházasságban élő felesége szemrehányásaira. Tóth aratni volt kinn Nagy Julianna nevű asszonnyal, ki folytonos részegeskedéseért összeszidta az urát. Tóth erre a nála levő kaszával az asszony felé vágott, még pedig a nyaka irányában s ha az asszony tel nem tartja a kezét, le is vágja a fejét. Így a bal karján és mellén szenvedett súlyos sérüléseket az asszony. Az ügy a bünyefnyító törvényszék előtt van.

— **Vétkes gondatlanság.** Turi Jánosné t.-püspöki lakosnő egy lábasban vizet forralt téstának, s a házból kimenvén, a forró vizet letette a szoba földjére, nem gondolva azzal, hogy a szobában levő apró gyermekeket veszély érheti. A nem sejtett veszély be is következett, mert az asszony 3 éves Márton fiacskája a forró vízbe esett — és kínos égési sebei következtében iszonyu kínok között két nap alatt meghalt. A gondatlan anyát a törvényszék vétkes gondatlanság miatt felelősségre vonja.

x **A ki olcsón akar venni borból** pénz-, szivar- és dohánytárczát, sakk, dolminó, sétatob, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tajtékpipák, szipkák, száraz, rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Li-Hung-Csang részvéte.

Köln, július 13. Kettelerék családja részvétvtáviratot kapott Li-Hung-Csangtól.

Az osztrák miniszterelnök utja.

Bécs, július 13. Körber miniszterelnök ma délután Ischlbe utazott Ó Felségéhez.

Nagy bur győzelem.

London, július 13. Roberts lord megdöböntő veszteséget sürgönyöz. Sajnálattal jelenti, hogy Pretóriától 18 mértföldre a burok nagy erővel megtámadták Nitralsöcket és elfoglalták. A harez egész nap tartott. **A burok elfogtak három századot s több ágyut elvettek.**

— A veszteséget még nem tudom, — sürgönyzi Roberts, — **de attól tartok, hogy igen nagy.**

Ugyanekkor Dordopornál is megtámadták a burok az angol sereget. Robertsnek előőrseit s tartaléksapatát vissza kellett vonnia. **Itt is nagy veszteség érte az angolokat.**

Li-Hung-Csang marad.

London, július 13. A Daily Telegraphnak jelentik Kantonból: Li-Hung-Csang elhatározta, hogy nem megy Pekingbe, hanem Kan-

tonban marad. Az amerikai ágyunaszád, melylyel Pekingbe kellett volna mennie, holnap elmegy.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, július 13.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség	77	6.35 — 6.70
„ „	78	6.50 — 6.80
„ „	79	6.60 — 6.85
„ „	80	6.70 — 6.90
Rozs „	71/72	5.60 — 5.70
Árpa új		5.40 — 5.45
„ (jobb)		— — — — —
Zab		4.80 — 4.90
„ prima		— — — — —
Tengeri		5.90 — 6.—

A bor kezelése.

(Folytatás.)

3. A pincze építéséről.

A pincze építésénél legelőbbnyire a helyi körülményeket kell tekintetbe venni, ennél fogva szoros szabályokat felállítani nem lehet, általában mégis a hegyoldalba ástott vagy sziklába vágott pinczék a legjobbak. Ezek építésénél arra kell ügyelni, hogy a pincze alja befelé kissé emelkedő legyen, hogy az erjedéskor fejlődő szén-sav a följön lefolyhasson, továbbá, hogy a pinczéből nehány kémény építtessék a talaj felszínre fölé a pincze szellőztetése végett. Az ilyen pincze építése aránylag nagyon költséges s csak akkor lenne ajánlható, ha a kiszedett köveket építési célokra értékesíthetjük.

Kisebb termelők építsék a pinczét a présház mellé, vagy az alá.

4. A présház mellett levő pincze.

A présház mellett levő borpinczébe a présházból egy tágas és magas ajtó vezessen, hogy azon a legnagyobb hordó, vagy kád is kényelmesen beférjen, két évi termés és minden pinczedény és eszköz befogadására elég tágas legyen; a pincze tetejét czélszerű beboltozni s a vakolatot kisimítani és bemeszteni, hogy a hézagok eltömésével a penész befészkelődését meggátoljuk. A pincze átellenes falain 2—2 méter távolságban és egymással szemben elzárható szelelő nyílások legyenek, melyek szükség szerint való nyitogatásával a pincze melegségét szabályozzuk, de ezek meg arra is valók, hogy ha a mustot a pinczében erjesztjük, a levegőt felujthassuk, a pinczét szellőztethessük.

Az ilyen földfeletti pinczék télen többnyire hidegek, nyáron melegek szoktak lenni. Ezen a hőingadozáson könnyen és czélszerűen segíteni lehet azzal, hogy a pincze boltozatát száraz földdel, vagy homlokkal 1. láb vastagon beföldeljük s fölibe padlást vagy lakószobát építünk, oldalfalaihoz — a szelelőnyílások szabadon hagyásával — földet rakunk és azt begyöpösítjük. Ily módon a pincze hőmérséklete lehetőleg egyforma s körülbelül a megkívántató melegségű lesz.

Lehet még a falba kéményt is építeni, melynek elzárható ajtaja a pincze feneke fölött legyen. Ezen a kéményen a szén-sav legjobban kihuzódik s ha a mustot a pinczében erjesztjük, egy kályha beállításával és fűtésével a szükséges meleget is megadhatjuk.

Előnye ezen elhelyezésnek az, hogy a mustot akár sajtóval, akár fejtőgéppel a legkönnyebben szállíthatjuk a pinczébe s az edényeket és hordókat is könnyű szerrel helyezhetjük el.

5. A présház alatt levő pincze.

Uj lakóház építésénél a pinczét a talaj minőségéhez képest több méter mélységben az egész épület alá lehet építtetni. Ez esetben legyen a présházból a pincze boltozatán át egy nyílás, melyen keresztül a mustot kaucsuktömlővel a pinczébe levő hordókba kell eresztetni.

Az ilyen pinczék lejáró ajtaja essék lehetőleg kelet vagy nyugatra, hogy mind a déli meleg, mind az északi hideg behatásától a pinczét minél inkább megvédelmezzük. Gondoskodni kell továbbá a szellőztetésről átellenes ablakok alkalmazásával is.

A ház alatt levő pinczékben a hőmérséklet általában eléggé állandóan fenttartható s azon előnye van, hogy a fölötte levő lakás és présház teljesen száraz, a minnek a szüretelő eszközök jókarban tartására, de a lakók, különösen a gyermekek egészségi állapotára is rendkívül kedvező hatása van.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Billiárdozó bölcész.** Herbert Spencerről, a híres angol filozófusról, ki pár nap előtt nyolczvanadik születésnapját ünnepelte, beszél a következő anekdotát: Spencer nagyon szeretett billiárdozni és amikor egy partnere nem jelent meg a klubban, egy fiatal emberrel játszott, aki két partiban alaposan leverte. Spencert ez annyira dühbe hozta, hogy lecsapta a dákót és partnerétől e szavakkal bucsuzott:

— Hallja, fiatal ember, ön nagyon keveset tanulhatott, mert így csak az tud billiárdozni, aki egész fiatalságát a tekeasztal mellett töltötte.

* **Viktória királynő és a házi ipar.** Hiába van oly nagyra Angolország az ő gyári iparával. Nem tud rendes vásznat előállítani. Ezt a kritikát pedig nem mondta semmivel sem kisebb valaki, mint Angolország első asszonya, Viktória királynő. Am a bajon a királynő segíteni is akar, még pedig elég gyökeres módon. Azt akarja, hogy a vásznat a háziasszonyok állítsák elő házilag. A jó példával ő maga jár elől. A királyi palotában nincs már egy asszony, leány vagy szolgáló sem, aki a rokka és a szövőszék mellett dolgozni ne tudna. Ő felsége eddig is már tizenkét szövőszéket állított föl. A dolgozó teremben a királynő arcképe van kifüggesztve, a mely Viktóriát mint leányt ábrázolja, amint egy rokka mellett dolgozik. Azt reméli a királynő, hogy példáját követni fogják az angol asszonyok, különösen a szegényebbek, a kik ezzel a háziiparral kenyerüket is megkereshetnék. Az angol kormány azonban, úgy látszik, mit sem törődik a királynő szándékával. A Home Secretary ép most dolgozik egy törvényjavaslaton, amely a nők ipari munkáját vállalkozók számára betiltja.

* **A mumia szegénye.** Kedves anekdotát mondott el Morgan, az ismert francia tudós egy párisi újság munkatársának. Az egyiptomi ásatásoknál — ugymond — egy Ramzesz-fáraó mumiáját fedezte fel. A mumiát jól becsomagolta és magával akarta vinni. A vasuti állomáson azonban nem merte az értékes leletet a podgyászszállító-kocsiban elhelyezni, mert félt, hogy valami baja történik. Így hát, épen úgy, mint a maga számára, a mumiának is egy elsőosztályú jegyet kellett váltania. Mennyire bámult volna a fáraó, ha háromezer esztendőös álmból fölébredve, látja, hogy elsőosztályú vasuti kocsiban utazik székvárosába. De a királyi mumiát ezután nagy szegény érte. A vámhivatalnál Kairóban a tisztviselő megkérdezte Morgantól:

— Mi van ebben a csomagban?

— Egy mumia,

— Ezt nem engedjük át a vámon fizetés nélkül.

— A mumiáért csak nem kell fizetni a vámnál?

— Majd utána nézünk a lajstromban.

Erre a vámhivatal összes tisztviselői végig kutatták a hosszú lajstromokat, de a mumiára nem találtak vámtételt.

— Tudja mit, — szólott erre a vámhivatal főnöke — vigye át a vámon, mint beszózott húst és fizessen érte három piastert.

Igy is történt s Ramzesz, mint beszózott hús, tartotta kevéssé ünnepi bevonulását egykori fővárosába.

RÖPPENTYÜK.

* **A bizalmatlanság nevetábjá.** Az öreg erdész ugyancsak nagy füllentő. — Már az igaz, én már az ellenkezőjét sem hiszem el annak, a mit az mond.

* **Modern háziasszony.** No, hallod asszony, hiszen te nagyon sok vendéget hívtál meg. — De kérlek, Arthur, meg kellett hívnom mindenkit, a ki az estélyre kölesön adta a holmiját.

* **Nagy bírodalom.** A doudezfejedelem így szól a külügyminiszteréhez: Milyen különös szag tölti be országomat? — Miniszter: a szomszéd államban, felséges uram, kávé pörkölnék.

* **Tövedés.** Mondja csak, nem állna nekem modellt egy képhez, a melynek czime „verekedő parasztlak” volna. — Szívesen, de a doktor költségeit ön fizeti.

* **Nihetetlen.** Lina, hozzon 20 kr.-ért rovarport! De ne mondja meg, hogy nekünk való, hanem mondja egyszerűen, — hogy ajándékba akarjuk adni.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

38.

Ebben a pillanatban Molas hátulról átkarolta, úgy, hogy a fegyver kiesett kezéből, én pedig ugyanugy tettem don Pedroval s bármennyire rugódzott, nem tudott kiszabadulni.

— Csak egy hangot szóljon és rögtön halál fia, — szólott a sennor s felemelven a macheta forró végét, José mellének szegezte, úgy, hogy ruhája lassan egészen keresztül égett tőle.

— Mit csináljunk velük? — kérdé.

— Ölje meg, a mint hogy ők is meg akartak ölni minket — felelé Molas, — vagy pedig ha ettől irtózik, oldja fel azt a vén embert, hadd bosszulja meg az önmagán és lányán esett sérelmeket.

— Mit szól ön hozzá, Ignatio?

— Nem szívesen ontok embervért, de biztonságunk érdekében szükségünk van rá, hogy ezek a sátán fia meg haljanak. Pokolba velük!

Don Pedro erre félelmében összefüggéstelenül dadogni kezdett, José pedig a nagy hős, könyekbe tört és könyörögni kezdett életéért.

— Ön angol gentleman, — nyöszörgé — és tudom, hogy nem tudna lemészárolni egy védtelen embert, mint valami ökröt.

— ...Mint a hogy ti le akartatok megszárolni a szobában minket, — válaszolt a sennor, — minket, a kik megmentettük életedet. De mégis igazad van, nem tudnám megtenni, mert a mint monadtam, gentleman vagyok. Molas, engedd el ezt a kutyát, ha pedig el akar szökni, szurd keresztül. José Moreno, kard van az oldaladon, az én kezemben is van egy, meggyilkolni nem akarlak, de miután érdekeink összeütkeznek, eligazítjuk itt és pedig rögtön.

— Önnek elment az esze, sennor, — mondtam, — hogy így koczára teszi az életét, inkább én ölöm meg, semmint így történjék.

— José Moreno, fog-e harcolni, ha lábra engedem, vagy inkább állóhelytében akar megöletni, — kérdé a sennor, nem is felelve az én beszédemre.

— Harcolni akarok, — felelé José.

— Jól van. Boesássa őt szabadon, Molas és tartsa a kését készen.

— Én azt ajánlanám... — szólék, de már ekkor emberünk szabad volt, a sennor pedig ott állott, várakozva rá.

José olyanformán nézett körül, mintha menekülésen járna az esze, de arról ugyan

szó sem lehetett, mert elől a macheta, hátul pedig Molas kése meredezett rá. Pár pillanattig állottak így farkasszemet nézve a lámpa fénykörében s fejük felett reszketve tánczolt a hold sugara. Lélegzetünket visszafajtvá vigyáztunk rájuk, az indián leány pedig hosszú haját is elsimitotta arczából s a mennyre kötelekei engedték, előrehajolt, hogy jobban láthassa a harcot kinzója és a közt a nemes külsejű fehér ember között, ki mintha az égből esepent volna alá, hogy szabadulást hozzon részére.

Különös egy látvány volt, mert fény és sötétség, jó és rossz idő között nem nagyobb az ellentét, mint e között a két ember között s ezt az ellentétet még csak élebbé tette a hely és az idő.

Mögöttük az elhagyatott kápolna üres félhomálya, előttük a szent kereszt s az urnak megszentelteltet oltára, lábuk alatt a régen elfeledett halottak csontjai, a kiknek szelleme, úgy lehet épen oly komolyan bámult rájuk a homályból, mint a mi élő szemünk. Ugy bizony, a halálnak és bosszúállásnak ez a jelenete ott a Békeségnek Házában nagyon különös volt s a hátamat még most is megborzongatja a hideg, ha rá gondolok.

Attól a pereztől kezdve, a melyben egymással szemben megláttam őket, eltűnt a kimenetel felett érzett félelem. Győzelem volt a sennor arczára írva s még inkább nagy kék szemekben, melyek hirtelen elkomorodtak, mint egy bosszúálló angyaléi, José arca ellenben egyedül megrettent dühéről és kapkodó kétségbeeséséről tett tanúságot.

Halál volt, homlokára írva s a közelgő haláltól való félelem elernyesztette idegeit.

Mégis ő volt, a ki először támadott. Előre lépve, kétségbeesett csapást intézett a sennor fejére, ez azonban félreugrott s kikerülte, visszafordultában pedig átbujt bal hóna alatt.

A mexikói megrettenve kiáltott fel s hátráltában időről-időre egy-egy csapást mért az őt követő sennorra, de eredmény nélkül, mert minden csapása védelemre talált.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Mint hogy a tavasz előre haladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szénadtartalma: fogva, specificus ovószert is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélhátalmak ellen, míg szoptatója e víz használatát folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénásvánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseivel pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughajtó és a szemjártó állapotú hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

A Hatvan-utcza

63. számú ház

eladó.

Értekezhetni a tulajdonos Debreczeni Első Takarékpénztárnál.

Kiadó urilakás

Kossuth-utcza 26. sz. alatt, földszint az utcára 5 szoba, üveges előszoba és mellékhelyiségei azonnal bérbevehető. Szép udvar, jóvízű kut, mosóház. Értekezhetni Kardos László Kossuth-utcza üzletében.

Tenyész-sertés eladás.

Szegedi kiállításon bemutatott (218 cm. hosszú, 116 cm. magas) Nagy-Yorkshire koczától és Kisjenői mangalicza kantól származó 16 hónapos 1 tenyészkan, 1 tenyészkoza (vadaszörűek) eladók.

Kan 175 cm. hosszú, 90 cm. magas 80 forint.

Koza, fiadzott e hó 28-án másodszer 100 forint.

először fiadzott 11 drb. felnevelt 10 drb. Anyja rendszeren 16-18-at fiadzik, jelenleg egyhetes 15 drb. kan, kiállítási példány, szelid, tisztaszörű malaczai vannak, ezek 14 hetes korban 15 frtért eladók.

Bővebbet L i n s k y, Tótkomlós.

Varga Pál czimbalomgyártónál a ki czimbalmot vesz ingyen fog megtanulni czimbalmozni

Amelyki megjelent czimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül a ki egy héten csak egy órát is aldozhat reá naponként és nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes nagy árjegyzéket czimbalomokról ingyen küldök.

Árlejtési hirdetmény.

Vb. Reiner Flóra debreczeni lakos csődügyében a debreczeni kir. törvényszék, mint csődbíróság 10907/1900. sz. végzésével a csődtömeghez 1-997., 1003. és 1004. tétel-számok alatt leltározott női kalap, divatáru és boltberendezési cikkeknek egy tömegben árlejtés útján leendő értékesítését engedélyezvén, az ideiglenes csődválasztmány utasításához képest van szerencsém erre az ezen árukat venni szándékozók figyelmét azzal felhívni, hogy eme cikkeknek zárt ajánlat útján egy tömegben való eladása következő feltételek mellett fog eszközöltetni:

1. A zárt ajánlat az ajánlott összegnek megfelelően 10% bánatpénzzel együtt 1900. évi július hó 24. napjának d. e. 12 órájáig a tömeggondnoknál (dr. Mariska György ügyvéd, Debreczenben, Piacz-utca 10. szám alatti irodájában) adandó be. Bánatpénz nélkül érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. Az ideiglenes csődválasztmány fenntartja magának a jogot arra, hogy a beérkezett ajánlatok felett szabadon határozzon.

3. A leltár tömeggondnok irodájában, az áruk és berendezési tárgyak pedig a tömeggondnok közbenjöttével tekinthetők meg.

4. A tömeg az áruknak a leltárban ki-tüntetett minősége és mennyiségeért nem szavatol.

5. A választmány a beadási zárhatáridőtől számított két nap alatt határoz, erről az ajánlattevőt értesíti; az ajánlattevő az értesítéstől számított két nap alatt tömeggondnoknál jelenteni, s az ajánlat elfogadása esetén a megvett áruktól és berendezést 24 óra alatt átvenni és a vételárát kifizetni tartozik.

6. Ha ajánlattevő a feltételek bármelyikének eleget nem tenne, bánatpénzét a csődtömeg javára elveszíti.

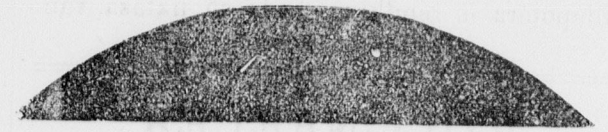
7. Az ajánlat a beadás zárhatáridejétől számított második nap elteltéig feltétlenül kötelező.

Tömeggondnok.

Mindenki tud

magának könnyű, tisztességes módon egy ügynökség átvételével nagy mellékjövedelmet szerezni. Szakismeret nem szükséges. Ajánlatok „W. W. 6153.” jelzéssel Mosso Rudolf Bécs, I., Seilers'gasse 2. küldendők.

Naplók,

Főkönyvek,

Pénztárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejáratú könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolcsóbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Debreczenben.

15110. szám.
III. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak püspökladány—zilahi, sarmaság—szilágysomlyói, debreczen—füzes-abonyi, debreczen—tiszalöki, debreczen—derecske—nagy-léta—vértesi. összesen 426 kilométer hosszú vonalain és az üzletvezetőség központi hivatalában levő hivatalos órák gondozására vonatkozólag 1900. évi október hó 1 től 1902. évi december hó 31-ig terjedő időre ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 koronás bélyeggel és — „ajánlat a pályáórák gondozására” — felirattal ellátott, nemkülönböztetve a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1900. évi augusztus hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térti bevénnyel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 100 korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A pályáórák gondozására vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk.) osztályában (Tisza-palota épület II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12 és délután 2-4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőktől feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételre nem fognak. Az ajánlatban számjegyekkel és szóval kiteendő a kilométerenkint egy évre igényelt összeg.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül — tekintet nélkül a felajánlott összeg nagyságára — szabadon választhasson.

Debreczen, 1900. évi július hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

Utánnomat nem díjaztatik.

Nyomatott a „Csokonai” nyomdában, Debreczenben.